

ISSN 2524-0986

iScience™

АКТУАЛЬНЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ

ЖУРНАЛ

Выпуск 1(45)
Часть 4

Переяслав-Хмельницкий
2019

АКТУАЛЬНЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ

**ВЫПУСК 1(45)
Часть 4**

Январь 2019 г.

ЖУРНАЛ

**Выходит – 12 раз в год (ежемесячно)
Издается с июня 2015 года**

Включен в наукометрические базы:

РИНЦ http://elibrary.ru/title_about.asp?id=58411

Google Scholar

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=JP57y1kAAAAJ&hl=uk>

Бібліометрика української науки

http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=journals

Index Copernicus

<http://journals.indexcopernicus.com/++++,p24785301,3.html>

Переяслав-Хмельницький

УДК 001.891(100) «20»

ББК 72.4

A43

Главный редактор:

Кокур В.П., доктор исторических наук, профессор, академик Национальной академии педагогических наук Украины

Редколлегия:

Базалук О.А.	д-р филос. наук, профессор (Украина)
Доброскок И.И.	д-р пед. наук, профессор (Украина)
Кабакбаев С.Ж.	д-р физ.-мат. наук, профессор (Казахстан)
Мусабекова Г.Т.	д-р пед. наук, профессор (Казахстан)
Смырнов И.Г.	д-р геогр. наук, профессор (Украина)
Исак О.В.	д-р социол. наук (Молдова)
Лю Бинцян	д-р искусствоведения (КНР)
Тамулет В.Н.	д-р ист. наук (Молдова)
Брынза С.М.	д-р юрид. наук, профессор (Молдова)
Мартынюк Т.В.	д-р искусствоведения (Украина)
Тихон А.С.	д-р мед. наук, доцент (Молдова)
Гораченко А.Ю.	д-р пед. наук, доцент (Молдова)
Алиева-Кенгерли Г.Т.	д-р филол. наук, профессор (Азербайджан)
Айдосов А.А.	д-р техн. наук, профессор (Казахстан)
Лозова Т.М.	д-р техн. наук, профессор (Украина)
Сидоренко О.В.	д-р техн. наук, профессор (Украина)
Егизарян А.К.	д-р пед. наук, профессор (Армения)
Алиев З.Г.	д-р аграрных наук, профессор, академик (Азербайджан)
Партоев К.	д-р с.-х. наук, профессор (Таджикистан)
Цибулько Л.Г.	д-р пед. наук, доцент, профессор (Украина)
Баймухамедов М.Ф.	д-р техн. наук, профессор (Казахстан)
Мусабаева М.Н.	д-р геогр. наук, профессор (Казахстан)
Хеладзе Н.Д.	канд. хим. наук (Грузия)
Таласпаева Ж.С.	канд. филол. наук, профессор (Казахстан)
Чернов Б.О.	канд. пед. наук, профессор (Украина)
Мартынюк А.К.	канд. искусствоведения (Украина)
Воловык Л.М.	канд. геогр. наук (Украина)
Ковальська К.В.	канд. ист. наук (Украина)
Амрахов В.Т.	канд. экон. наук, доцент (Азербайджан)
Мкртчян К.Г.	канд. техн. наук, доцент (Армения)
Стати В.А.	канд. юрид. наук, доцент (Молдова)
Бугаевский К.А.	канд. мед. наук, доцент (Украина)
Цибулько Г.Я.	канд. пед. наук, доцент (Украина)

Актуальные научные исследования в современном мире // Журнал - Переяслав-Хмельницкий, 2019. - Вып. 1(45), ч. 4 – 158 с.

Языки издания: українська, русский, english, polski, беларуская, казакша, o'zbek, limba română, кыргыз тили, ჯაქრტლ

Сборник предназначен для научных работников и преподавателей высших учебных заведений. Может использоваться в учебном процессе, в том числе в процессе обучения аспирантов, подготовки магистров и бакалавров в целях углубленного рассмотрения соответствующих проблем. Все статьи сборника прошли рецензирование, сохраняют авторскую редакцию, всю ответственность за содержание несут авторы.

УДК 001.891(100) «20»

ББК 72.4

A43

УДК 378:796

Абдураман Айдер Шевкетович,
Купрєєнко Максим Володимирович, Непша Олександр Вікторович
Мелітопольський державний педагогічний університет
ім. Б. Хмельницького
(Мелітополь, Україна)

СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Аннотация. Перед высшими учебными заведениями, которые готовят будущих учителей физической культуры, встают задачи целенаправленного развития важнейших свойств педагога, привлечение его к активным способам освоения социального, научного и культурологического опыта с целью его дальнейшего использования в учебно-воспитательной деятельности с учащимися.

Ключевые слова: студент, учитель физической культуры, высшая школа, ученики, профессиональное мастерство.

Abduraman Ayder, Kupreeenko Maxim, Nepsha Olexandr
Melitopol Used Pedagogical University. B. Khmelniysky
(Melitopol, Ukraine)

FEATURES OF PROFESSIONAL TRAINING OF THE FUTURE TEACHER OF PHYSICAL CULTURE

Annotation. Higher education institutions that prepare future teachers of physical culture face the task of purposefully developing the most important qualities of a teacher, bringing him to active ways of learning social, scientific and cultural experience with a view to its further use in educational activities with students.

Keywords: student, teacher of physical culture, high school, students, professional skills.

Модернізація системи освіти поставила перед закладами вищої освіти (ЗВО) завдання поліпшення професійної підготовки в області фізкультурної діяльності майбутніх фахівців на основі інноваційних технологій. В рамках становлення нової парадигми вищої професійної освіти істотне значення набувають питання забезпечення соціальної адаптації учня до постійно змінюваних життєвих умов, формування духовно і фізично здорового фахівця [1, с. 110].

Професійна підготовка майбутніх учителів з фізичної культури в педагогічному просторі гуманітарного ЗВО на основі мобільного навчання дозволить вирішити одну з проблем, що стоять перед школою, а саме формування фізичної культури особистості студента, здатної повноцінно і різнобічно здійснювати майбутню професійну діяльність [2; 3, с. 31].

Модернізація фізкультурної діяльності майбутніх учителів у ЗВО, заснована на формуванні фізичної культури особистості, сприяє підвищенню

якості професійної підготовки в гуманітарному ЗВО. У свою чергу розробка змісту фізкультурної діяльності у ЗВО на основі нетрадиційних та інноваційних підходів, таких як мобільне навчання, фізкультурно-оздоровчих систем фізичних вправ з урахуванням розвитку професійно важливих якостей, студентів різних педагогічних спеціальностей і впровадження національно-регіонального компонента змісту навчання забезпечать сучасні запити і потреби молоді. В цьому аспекті створення концепції і реалізація методики формування фізичної культури особистості студента, дозволить забезпечити ефективність педагогічного процесу [4, с. 141; 5, с. 157; 6, с. 164].

Модернізація професійної підготовки педагогів з фізичної культури на сучасному етапі вписується в загальну стратегію освітньої політики України, найважливішим завданням якої є досягнення високої якості освіти, його відповідності потребам особистості, суспільства і держави [7].

Підготовка професіоналів у сфері фізичної культури і спорту привертає увагу вчених. Принципово важливе значення мають роботи, в яких розглядаються питання професійної підготовки майбутніх педагогів з фізичної культури в Україні (О. А. Архіпов, Л. В. Безкоровайна, В. Г. Беспутчик, Н. Г. Бишивець, Е. С. Вільчковський, С. С. Ермаков, В. О. Кукса, М. О. Носко, В. М. Платонов, А. М. Солоненко, Н. І. Степанченко, Л. П. Сущенко, Б. М. Шиян та інші); виробничої (педагогічної) практики (Г. В. Безвехня, А. А. Проценко); розвитку педагогічної майстерності (Т. Ф. Матвійчук, О. В. Котова, О. О. Свириденко, Т. Т. Ротерс) і професійної компетентності (В. Азаров, Г. С. Богданова, С. О. Моїсєєв).

Ми дотримуємося трактування поняття «професійна підготовка» як всебічна, цілеспрямована організація життєдіяльності студента протягом усіх років навчання, програмно забезпечує його готовність до професійної діяльності.

Аналіз проблеми дозволив виділити компоненти процесу професійної підготовки майбутнього педагога з фізичної культури у ЗВО:

- цільовий компонент (цілі та завдання процесу професійної підготовки (цільовий компонент);
- змістовний компонент (зміст освіти, що підлягає засвоєнню студентами (змістовний компонент);
- технологічний компонент (діяльність студентів і викладачів, включаючи рефлексивну);
- результативний компонент особистість студента, випускника вузу (передбачуваний результат).

Вирішуючи проблему професійної підготовки майбутнього педагога з фізичної культури, ми виходимо з того, що студент виявляє свою активність в процесі взаємодії з навколишнім світом, в діяльності. Для того щоб майбутній педагог з фізичної культури міг включитися в певну діяльність, він повинен бути до неї підготовлений. Готовність до діяльності розглядається як необхідна умова успішної роботи.

Оскільки ми розглядаємо процес професійної підготовки майбутнього педагога з фізичної культури, зміст готовності як результат цього процесу повинен мати конкретну характеристику. Виходячи з цього, розглянемо результативний аспект процесу професійної підготовки майбутнього педагога з фізичної культури – формування професійної готовності.

Професійна готовність майбутнього педагога з фізичної культури – інтегративне особистісне утворення, яке проявляється на суб'єктивному рівні як складна система, що інтегрує в собі мотиваційний, когнітивний і діяльнісний компоненти [5, с. 159; 6, с. 165].

Мотиваційний компонент є базовим для становлення всіх інших компонентів готовності, оскільки успіх діяльності перш за все обумовлюється відповідною спрямованістю особистості на неї, тобто наявністю відповідних даної діяльності мотивів, потреб, інтересів, ціннісних орієнтацій і установок. Таким чином, основу професійної готовності особистості студентів, що знаходить безпосереднє вираження в професійно-педагогічній спрямованості, складає специфічна система мотивів.

Специфіка професійної готовності педагога з фізичної культури полягає в рівні сформованої педагогічної спрямованості. Безпосередніми складовими останньої є потреби і інтереси особистості, які в ході усвідомлення цілей діяльності і їх значимості для суспільства і самореалізації індивіда набувають для нього певну цінність.

Когнітивний компонент дозволяє розвинути потреби, мотиви, інтереси, ціннісні орієнтації майбутнього вчителя в процесі професійної підготовки [8, с. 25]. При розробці даного компонента ми виходили з того, що будь-який сучасний учитель не може успішно вирішувати поставлені перед ним завдання в професійній діяльності, не володіючи необхідними для цього знаннями. Професійні знання майбутнього вчителя можна представити в певній ієрархії: теоретичні, методичні, прикладні. Перелік професійних знань, якими повинен володіти педагог з фізичної культури, складових суть професії, визначений державним освітнім стандартом. Серед особливостей професійно-педагогічних знань відзначимо комплексність, здатність синтезувати досліджувані науки і особистісну забарвленість.

У педагогіці доведено необхідність виділення структури змісту професійної підготовки. Теоретична підготовка студентів забезпечує оволодіння теоретичними знаннями з педагогічної професії – основами наук, що застосовуються в даній професії; поняттями і категоріями професійної спрямованості [9, с. 94; 10, с. 275].

Методична підготовка являє собою вивчення студентами методів, методик і технологій оволодіння обраною професією, професійно-педагогічними вміннями і навичками, необхідними майбутньому вчителю для організації та проведення різноманітної роботи з фізичної культури [2].

Практична підготовка, на наш погляд, є вузівський етап оволодіння професією вчителя фізичної культури, так як в цей період відбувається первісне (пробне) використання придбаних професійно-педагогічних знань, умінь, навичок в різних видів педагогічної практики [11, с. 7-9].

Рефлексивна підготовка забезпечує формування у майбутніх педагогів з фізичної культури цілісного уявлення про правильність обраної педагогічної професії, про відповідність власних особистісних якостей необхідних професійним якостям, усвідомлення тих труднощів, з якими можна зіткнутися в процесі підготовки до професійної діяльності [4, с. 141-145].

Специфічність праці педагога з фізичної культури визначається його функціями. Виділяються основні функції – виховні, освітньо-просвітницькі,

управлінсько-організаторські, проектувальні, адміністративно-господарські [5, 6, 7].

Діяльність педагога з фізичної культури протікає в умовах психічної і фізичної напруженості, під впливом факторів зовнішнього середовища. Все це вимагає від педагога з фізичної культури володіння як загально-педагогічними, так і специфічними вміннями. Виділяють такі вміння педагога з фізичної культури: конструктивні, організаторські, комунікативні, гностичні та рухові [12, с. 18].

Конструктивні уміння пов'язані з відбором навчального матеріалу, здійсненню планування, необхідністю своєчасно купувати і ремонтувати спортивне обладнання та інвентар. Організаторські уміння пов'язані з реалізацією намічених планів. Комунікативні вміння допомагають вчителю спілкуватися з учнями, колегами по роботі, батьками, з оточуючими людьми. Гностичні уміння пов'язані з вивченням як окремого учня, так і колективу класу, з аналізом педагогічної ситуації. Рухові відображають вміння вчителя виконувати фізичні вправи [13, с. 160].

В своєму дослідженні ми виділяємо наступні групи педагогічних умінь майбутнього педагога з фізичної культури:

1) організаційні – уміння організовувати різні види фізкультурно-спортивної діяльності;

2) проектувальні – вміння планувати і проводити різні види фізкультурно-спортивних виховних справ;

3) прогностичні – вміння прогнозувати результати спортивної роботи;

4) конструктивні – вміння відбирати, аналізувати, синтезувати матеріал за фахом;

5) комунікативні – вміння встановлювати педагогічно доцільні відносини, знаходити контакт, спільну мову і правильний тон спілкування з різними людьми;

6) рефлексивні – вміння рефлексивного аналізу своєї професійної діяльності.

Ступінь сформований за професійним спрямуванням та педагогічних умінь і визначає педагогічні якості майбутнього педагога з фізичної культури [14, с. 121]. У нашій роботі ми виділяємо такі якості, як товариствість, високий рівень інтелекту, емоційна стійкість, стриманість, висока нормативність поведінки, сміливість, чутливість, розвинена увага, впевненість в собі, високий самоконтроль, адекватність самооцінки та ін.

Представлений вище аналіз підходів, трактувань до визначення готовності та її структури до різних видів діяльності дозволяє уточнити наше розуміння готовності до професійної діяльності майбутніх педагогів з фізичної культури через результат цілеспрямованої професійної підготовки, що характеризується професійно-педагогічною спрямованістю, сформованістю знань і умінь та певними якостями особистості [2, 5, 6, 7, 12, 13, 14].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Карабанов Є. О. Інформаційно-комунікаційні технології в підготовці майбутніх фахівців у сфері фізичної культури і спорту / Є. О. Карабанов, О. В. Непша / Збірник статей, тез і доповідей Всеукраїнської науково-

- практичної конференції «Філософія здоров'я – здоровий спосіб життя – здорова нація». – Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2018. – С. 110-113.
2. Степанченко Н. І. Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах: автореф. дис. доктора пед. наук: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Н. І. Степанченко. – Вінниця, 2017. – 42 с.
 3. Горбатюк Р.М. Мобільне навчання як нова технологія вищої освіти / Р. М. Горбатюк, Ю. Й. Тулашвілі // Ужгородського національного університету Серія: «Педагогіка, соціальна робота». – Вип. 27. – 2013. – С. 31-34.
 4. Солоненко А. Виховання праксеологічної культури студентів педагогічного університету (спеціальність «Фізична культура») у процесі професійної підготовки /А. Солоненко // Педагогіка і психологія професійної освіти. – №6. – 2014. – С. 141-152.
 5. Ушаков В. С. Професійна підготовка майбутніх вчителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах / В. С. Ушаков, А. А. Проценко // Фізичне виховання та спорт у контексті державної програми розвитку фізичної культури В Україні: досвід, проблеми, перспективи. – Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2014. – С. 157-160.
 6. Котова О. В. Структурні компоненти підготовки майбутніх вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах / О.В. Котова, О.В. Непша // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. – Херсон: ХДУ. – 2014. – Вип. 81. – Том 1. – С. 164-168.
 7. Проценко А.А. Формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики: автореф. Дис... канд.. пед.. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». – Кропивницький, 2018. – 20 с.
 8. Денисенко Н. В. Філософсько-освітні засади формування комунікативної компетентності майбутнього вчителя нової генерації / Н.В. Денисенко // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету ім. Б. Хмельницького. Серія: Педагогіка. – №19. – 2018 – С. 25-29.
 9. Солоненко А. М. Праксеологічна культура студента педагогічного університету: теоретичні засади / А. М. Солоненко // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка. – №13. – Том 2. – 2014 – С. 94-98.
 10. Солоненко А. М. Виховання праксеологічної культури майбутніх учителів біології у процесі вивчення дисциплін професійно-практичного циклу / А. М. Солоненко // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка. – №14. – Том 1. – 2014 – С. 275-280.
 11. Абдураман А. Ш. З досвіду організації позаурочної роботи студентів на педагогічній практиці в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького / А. Ш. Абдураман, В. В. Іваненко, О. В. Непша, Г. П. Суханова, В.С. Ушаков // Географія та екологія: наука і освіта: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф.(м. Умань, 26-27 квітня 2012 р.). – Умань: Видавець «Сочінський», 2012. – С. 7-9.
 12. Проценко А.А. Функциональное содержание профессиональной деятельности учителя физической культуры / А. А. Проценко //

Веснік адукацыі (Вестник образования). – № 10 (октябрь). – Минск, 2017. – С. 18-25.

13. Котова Е. В. К вопросу о современном состоянии профессиональной подготовки учителя физической культуры / Е.В. Котова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків: ХДАДМ (ХХПІ). 2007. – № 6. – С. 160-164.
14. Проценко А. А. Структура підготовки майбутніх учителів фізичної культури до формування професійних компетентностей / А. А. Проценко // Збірник наукових праць: Педагогічні науки. – № 76, т. 2. – Херсон, 2017. – С.121-125.